

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
भारतीयविद्या पारंगत (एम्.ए.)- (सत्र पद्धती: नियमित)
परीक्षा: डिसेंबर - २०२३
द्वितीय सत्र
विषय: - प्राचीन भारताचा इतिहास (22R1321)

22R

दिनांक: १२/१२/२०२३

गुण: ६०

वेळ: स. १०.०० ते १२.३०

सूचना :- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही तीन) (४५)

१. प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या पुनर्रचनेत उपयोगी पडणाऱ्यां साधनांची माहिती लिहा.
२. सातवाहन घराण्यावर निबंध लिहा.
३. भारतीय इतिहासाच्या भौगोलिक पाश्वभूमीवर निबंध लिहा.
४. गुप्त घराण्यावर निबंध लिहा.
५. गुप्तोत्तर उत्तर भारतातील राजकीय परिस्थिती कशी होती हे सांगा.

प्र.२. टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) (१५)

१. अशोक
  २. कनिष्ठ
  ३. इंडो-ग्रीक राजे
  ४. चालुक्य घराणे
  ५. चोल घराणे
-